

El *bot* per al vi

(ALDC, II, 352. El *bot* per al vi)

Aquest ‘recipient de couro per al transport, especialment de vi o d’oli’, té actualment com a significat més estès *bot*, del llat. vg. BUTTIS ‘recipient de líquids’, nom de gènere femení, que explicaria la var. *bóta* amb la *-a* pròpia dels femenins, mentre que *bot* ha passat a masculí; es va usar també com a unitat de mesura; notem les var. formals [but] del ross. i *boto* del Matarranya, penetració des de l’àrea castellanoaragonesa.

Odre és el descendent del llat. UTRĒ (UTER, UTRIS), que devia conèixer a l’època medieval una extensió més gran: O. Pou (s. XVI), quan al·ludeix a “odres o bots” sembla

referir-se al mot gironí (*bot*) i al val. (*odre*), la qual cosa es confirma amb el testimoni del lexicògraf valencià Carles Ros, que en el seu *Diccionari* (1764) dona entrada als dos mots i, a més, enregistra el derivat *odrer* “oficial que haze pellejos y botas”; avui en val. (tret del septentrional que usa *bot*) s’ha implantat *cuïro* (pron. [ku'jro], var. *cúrio*, amb metàtesi, o [kw'iro]), resultat modern d’una metonímia (la matèria per l’objecte), i que deriva del llat. CORIUM ‘pell treballada d’un animal’.

Bot i *odre* són els mots normatius.

